

ΜΑΡΙΑ ΜΗΤΣΟΡΑ
από τη μέση και κάτω

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Περιεχόμενα

Οδηγίες χρήσεως
σελ. 13

Από τη μέση και κάτω
σελ. 15

Ο γάτος που δεν ξέρει χορό
σελ. 21

Βροχή στην Πετραία Αραβία
σελ. 41

Το σουζάνι και το σκούτερ
σελ. 47

Η εκδοχή της Περσεφόνης
σελ. 55

Το τέλος της ύλης
σελ. 67

Καφέ σκυλί τον Νοέμβρη
σελ. 73

Το ακατοίκητο σώμα
σελ. 83

ΜΑΡΙΑ ΜΗΤΣΟΡΑ

Downtown Athens

σελ. 85

Κρυφά ρήματα

σελ. 91

Ο Δ(ή)μος και ο Φόβος

σελ. 103

Η προφητεία της Αλθαίας

σελ. 109

Η ψυχοΝικολέττα

σελ. 113

Ζενάιντα Τζουνόνα

σελ. 119

Το μισητό τρυπάνι της φύσης

σελ. 131

Οδηγίες χρήσεως

Κάθε ιστορία μπορεί να διαβαστεί με πολλούς τρόπους. Όπως οι γραμμές σ' ένα ραγισμένο ταβάνι. Ίσως, στον Δ(ή)μο Και Τον Φοβο διαφαίνεται ένα όραμα διαπλανητικής ηθικής και δικαιοσύνης. Στη Ζενάιντα Τζουνόνα ακούγεται το τραγούδι της που χαρίζει την ελεύθερη επιλογή. Στο Καφέ Σκυλί Τον Νοέμβρη λάμπει η ερωτική έμμονη ιδέα. Τα Κρυφά Ρήματα αναδύονται από τους γκρεμισμένους τοίχους μιας μικρής εκκλησίας του Χειμώνα και ο χειμώνας είναι που κρίνει τι θα ζήσει την άνοιξη. Το τέλος όμως αυτής της ιστορίας θα παραμείνει κρυφό για τον αναγνώστη, καθώς μόνον εγώ ξέρω ότι ο Α. Μπραντάς θα ευτυχήσει τελικά στο Μοντεβιδέο. Στο Σουζάνι Και Το Σκούτερ μπορεί να διαβάσει κανείς πώς μια τυχαία συνάντηση είναι και πάλι μοιραία, για τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τον εαυτό μας. Η

Αξάνα είναι μια άλλη εκδοχή της Περσεφόνης και μια κάτοψη του Κάτω Κόσμου, όπου κρατείται αιχμάλωτη από τους απαγωγείς της, σ' ένα υπόγειο κοντά στην Ομόνοια. Στο Τέλος Της Ύλης, η ερωτική επιθυμία συγκρούεται με μια ευχή ανυπαρξίας (γιατί είπαμε, η ζωή πονάει). Το Από Τη Μέση Και Κάτω μπορεί να διαβαστεί σαν μια εισβολή του πραγματικού στο φανταστικό, που οδηγεί έναν συγγραφέα στα όρια της τρέλας, όταν αντιλαμβάνεται ότι το μυθιστόρημά του θα μείνει ημιτελές. Ο Γάτος Που Δεν Ξέρει Χορό παραλίγο να φτάσει και πάλι στον φόνο. Η Μαργαρίτα όμως τον ερωτεύεται και ίσως έτσι καταφέρει να τον μεταμορφώσει. Εγώ πάντως, σε μια έρημη παραλία, διέκρινα καθαρά πάνω σε ένα βότσαλο το αποτύπωμα της πρώτης χορευτικής του φιγούρας. Κάθε ιστορία όμως μπορεί να διαβαστεί με πολλούς τρόπους. Όπως οι γραμμές στην παλάμη μας.

Από τη μέση και κάτω

ΓΙΑ ΜΙΑ ΤΕΛΕΙΑ ΦΡΑΣΗ θα έπεφτα στα γόνατα; Ερωτηματικά εισπνέοντας, θαυμαστικά εκπνέοντας, ψάχνω τη στιγμή. Διάβαζα χτες την ιστορία του Χουάτζια Χασάν Ελ Χαμπάλ, του φτωχότερου ανάμεσα στους φτωχούς, που όλο του το βιος ήταν ένα κομμάτι μολύβι. Ο γείτονάς του ο ψαράς το χρειαζότανε για βαρίδι στα δίχτυα του, κι όταν του το έδωσε πρόθυμα, εκείνος του υποσχέθηκε την πρώτη ψαριά από το μεγάλο ποτάμι. Μα όταν έριξε τα δίχτυα, έβγαλε ένα μοναδικό ψάρι, ως έναν πήχη μακρύ και μία πιθαμή χοντρό. Τι κι αν τα έριξε πάλι και πάλι και γέμιζαν μέχρι να σπάσουν, στον Χουάτζια Χασάν Ελ Χαμπάλ αναλογούσε εκείνο το πρώτο ψάρι. Το πήρε ευλογώντας τον Θεό και το έδωσε στη γυναίκα του, που κι αυτή απόρησε βλέποντας μόνον ένα και τέτοιο ψάρι. Καθώς το έζυνε όμως στην κου-

ζίνα, βγήκε μέσα από την κοιλιά του ένα πετράδι τόσο μεγάλο και λαμπερό, που εκείνη τη νύχτα φώτισε ολόκληρη την κάμαρα. Σε ποια νερά μαύρα και κρύα κολυμπάει το ψάρι μου; Η μήπως είναι πράσινα και διάφανα και στον πάτο μου κρύβεται κάποιας λίμνης; Τρέχει και κρύβεται ανάμεσα σε κοφτερά βράχια, τρέχει και τρέμει γιατί είμαι η μοίρα του. Γι' αυτό όλοι του οι δρόμοι οδηγούν σε μένα. Ακόμα και μέσα σε μια λακκούβα με νερό της βροχής έχω διακρίνει την ουρά του. Δεν έχω ούτε αγκίστρι ούτε μαχαίρι, αλλά κι αν μπορούσα να το αρπάξω με γυμνά χέρια, μόλις το ένωθα να σπαρταράει, θα το πετούσα πίσω στο νερό. Ούτε πάνω σε πέτρες μπορώ να το χτυπήσω, είναι μυστήριο που δεν μπορώ να το λιώσω με τα χέρια μου και να κάνω την αγωνία του διαμάντι, και να κάνω την ασφυξία του αεράκι που να φυσάει μέσα από τις αράδες, φέρνοντας τις λέξεις πίσω μπρος για να διηγηθούν, έτσι μόνες τους, την ιστορία μου. Την ιστορία κάποιου που δεν θέλει, που δεν μπορεί να σκοτώσει με τα χέρια του κι όμως σκοτώνει συνεχώς με τη σκέψη του την ίδια πάντα γυναίκα.

Βλέπει ένα όνειρο. Μία μαύρη μεταλλίνη γέφυρα ενώνει τις δύο όχθες ενός ποταμού, κάνοντας στον αέρα μία παράξενη στροφή. Εκεί ψηλά στέ-

κεται μαζί με την αγαπημένη του, που τώρα είναι γοργόνα, κοιτάζουν κι απορούνε με τόσα χασάπικα παραταγμένα στην κοντινή τους όχθη. Οι μεγάλες επιγραφές τους διαλαλούν κάθε είδος κρέατος: τίγρης, ελαφιού, λιονταριού, φιδιού, αντιλόπης. Αυτοκίνητα σταματούν κι ανθρώπινες φιγούρες γεμίζουν βιαστικά τα πορτ μπαγκάζ, ενώ άλλα αυτοκίνητα πίσω τους κορνάρουν με ανυπομονησία. Κι όλα τα φώτα, μεγάλα και μικρά, είναι ένα πένθιμο μωβ. Εκείνος νιώθει βαθιά απελπισμένος, σκύβει από πάνω της κι η αφή του τρέχει πριν από τα χέρια του να την αγκαλιάσει, κι η όσφρηση πριν από τη μύτη του χώνεται μέσα στα μακριά της μαλλιά. Όμως τίποτα επάνω της δεν του είναι γνώριμο, ακόμα κι η γεύση του λαιμού της είναι σαν καρβουνιασμένη κι η όσφρηση του μιλάει και του λέει – ανθρώπινο κρέας μου μυρίζει. Η αφή του τη μισεί, κάνει τα χέρια του να τη χτυπάνε αλύπητα. Τη βλέπει με το σαγόνι χαλαρό, με το λακκάκι που τον τρελαίνει, γεμάτο με μια βουλίτσα αίμα. Τη σηκώνει και δεν ξέρει πώς να την ξεφορτωθεί. Κάποιο από τα χασάπικα, σκέφτεται, θα την πάρει γι' ανθρώπινο κρέας από τη μέση κι επάνω. Κατεβαίνει τα σκαλιά της γέφυρας κουβαλώνοντας τη στα μπράτσα του, και σε κάθε σκαλί το βάρος της γίνεται και πιο ελαφρύ, κι ό,τι

άδειο έχει μείνει πια από εκείνη γίνεται και πιο πολύτιμο.

Χτυπάνε όλα μαζί τα κουδούνια της κόλασης. Εγκαταλείποντας την άψυχη γοργόνα στα σκαλοπάτια του ύπνου, ξεσκεπάζει το κεφάλι του. Από το παράθυρο βλέπει ότι η νύχτα είναι ακόμα βαθιά. Συνεχίζει να χτυπάει το κουδούνι της εξώπορτας. Η Βίκυ στέκεται και τρεμοσβήνει στο χαμηλό φως του διαδρόμου... Αμήχανοι κι οι δύο, όρθιοι στην κουζίνα, εκείνος φτιάχνει καφέ. «Με χτύπησε» ψελλίζει η Βίκυ κι είναι σίγουρος ότι παράκουσε – τώρα θα του πει ‘με χτύπησες αλλά δεν με σκότωσες, γι’ αυτό ήρθα’ –, όμως οι άνθρωποι βλέπουν τα ίδια όνειρα μόνο στα παραμύθια. Η Βίκυ, που στηρίζεται στο τραπέζι της κουζίνας, με τα μάτια καρφωμένα στο ράφι με τα μπαχαρικά, λέει τώρα πιο δυνατά και καθαρά «ψιθύριζα τ’ όνομά σου στον ύπνο μου, του τα είπα όλα και με χτύπησε». Τώρα καταλαβαίνει. Ενάμιση χρόνο τη μισούσε επειδή δεν άφηνε τον άντρα της, κι ήρθε επιτέλους στο σπίτι του για να ζήσουν μαζί. Ακόμα ζαλισμένος, διπλοκλειδώνει το ημιτελές μυθιστόρημά του στο συρτάρι του γραφείου.

Τις επόμενες δέκα μέρες η Βίκυ φοράει τα ρούχα του, καθαρίζει και μαγειρεύει ψάρι. Μέσα από το σκοτεινό συρτάρι, το μυθιστόρημα κρυφά δια-

μαρτύρεται. Στην κρεβατοκάμαρα όμως, ελπίζει ακόμα να βρει βαθιά μέσα στην κοιλιά της το πετράδι του Χουάτζια Χασάν Ελ Χαμπάλ. Κι έπειτα, την ενδέκατη μέρα, γυρίζοντας αργά στο σπίτι από τη δουλειά, «Έκπληξη!» του λέει ανοίγοντας την πόρτα. Φοράει ένα μαύρο κολλητό φουστάνι και γύρω από τον λαιμό της έχει τυλίξει μια πορτοκαλιά εσάρπα. Στο καθιστικό, τα ρούχα, τα παπούτσια της είναι πεταμένα παντού. «Να βγούμε έξω να το γιορτάσουμε! Ήξερα ότι σήμερα αυτός θα έλειπε από την Αθήνα, μπήκα στο σπίτι και πήρα τα πράγματά μου». Η έκπληξη βρίσκεται αλλού – πλάι στο γραφείο του, έχει εγκαταστήσει ένα ενυδρείο φωτισμένο, στο διάφανο πράσινο νερό κολυμπάει ένα μεγάλο μαύρο ψάρι με πορτοκαλιά χαίτη. «Απορώ που το τάζε, που το βρήκα ζωντανό» λέει η Βίκυ, «το προηγούμενο, σε μία έκρηξη ζήλιας, το είχε δολοφονήσει με βραστό νερό... μερικές φορές το μέλλον τρέχει καταπάνω μας, πριν να σε γνωρίσω το είχα ήδη βαφτίσει κρυφά με τ' όνομά σου». Υπνωτισμένος κοιτάζει το συνονόματο ψάρι να ξεπροβάλλει ανάμεσα από δυο κοφτερά βράχια. Ανοιγοκλείνοντας το στόμα, με ακατάληπτες φουσαλίδες, ποια τέλεια φράση του υπαγορεύει; Η φωνή της Βίκυς σηκώνει κύματα που θολώνουν το παρόν, ρωτάει, ξαναρωτάει ποια

παπούτσια να φορέσει, βιάζεται να πάνε για χορό.
Το ψάρι υποχωρεί στα φύκια για να κρυφτεί. Η
τυφλή θεά τον κορόιδεψε, δεν θα τελειώσει το μυ-
θιστόρημα ποτέ. Καμιά φορά η τρέλα μπαίνει στα
δωμάτια ξαφνικά.